



Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2021. február 3. *

„Előzetes döntéshozatal – 2010/13/EU irányelv – Audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtása – A 4. cikk (1) bekezdése – Szolgáltatásnyújtás szabadsága – Egyenlő bánásmód – EUMSZ 56. cikk – Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 11. és 20. cikke – Audiovizuális kereskedelmi közlemény – Nemzeti szabályozás, amely megtiltja a televíziós műsorszolgáltatók számára, hogy az ország egész területén sugárzott műsoraikba regionális szinten korlátozott televíziós reklámokat illesszenek”

A C-555/19. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Landgericht Stuttgart (stuttgarti regionális bíróság, Németország) a Bírósághoz 2019. július 19-én érkezett, 2019. július 12-i határozatával terjesztett elő

a **Fussl Modestraße Mayr GmbH**

és

a **SevenOne Media GmbH**,

a **ProSiebenSat.1 TV Deutschland GmbH**,

a **ProSiebenSat.1 Media SE**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: A. Prechal tanácselnök (előadó), K. Lenaerts, a Bíróság elnöke, a harmadik tanács bírójaként eljárva, N. Wahl, F. Biltgen és L. S. Rossi bírák,

főtanácsnok: M. Szpunar,

hivatalvezető: M. Krausenböck tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2020. július 2-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Fussl Modestraße Mayr GmbH képviseletében M. Koenig és K. Wilmes Rechtsanwälte,
- a ProSiebenSat.1 Media SE, a ProSiebenSat.1 TV Deutschland GmbH és a SevenOne Media GmbH képviseletében C. Masch, W. Freiherr Raitz von Frentz és I. Kätzlmeier Rechtsanwälte,

* Az eljárás nyelve: német.

- a német kormány képviselőjében J. Möller és D. Klebs, meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviselőjében M. Kellerbauer, L. Malferrari és G. Braun, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2020. október 15-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,
meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 56. cikknek, az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 11. cikkének, az egyenlő bánásmód általános elvének és a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 2010. március 10-i 2010/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv; HL 2010. L 95., 1. o.) 4. cikke (1) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Fussl Modestraße Mayr GmbH társaság (a továbbiakban: Fussl), osztrák jog szerinti társaság és a SevenOne Media GmbH, a ProSiebenSat.1 TV Deutschland GmbH és a ProSiebenSat.1 Media SE, német jog szerinti társaságok között annak tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, hogy a SevenOne Media megtagadta a Fussl – az utóbbi által kizárólag a Freistaat Bayern (Bajorország tartomány, Németország) területén forgalmazott divatárukra vonatkozó televíziós reklám tekintetében – kötött szerződés teljesítését, azzal az indokkal, hogy az alkalmazandó nemzeti joggal ellentétes az ilyen reklám, amennyiben azt Németország teljes területén sugárzott televíziós műsorok keretében történő terjesztésre szánják.

Jogi háttér

Az uniós jog

- 3 A 2010/13 irányelv (5), (8), (41) és (83) preambulumbekkezdése az alábbiakat mondja ki:
„(5) Az audiovizuális médiaszolgáltatások ugyanúgy kulturális, mint gazdasági szolgáltatások. E szolgáltatások külön szabályozását indokolja, hogy növekszik jelentőségük a társadalom és a demokrácia számára – különösen azáltal, hogy biztosítják a tájékozódás szabadságát, a vélemények sokszínűségét és a médiapluralizmust –, valamint az oktatás és a kultúra számára.
[...]
(8) A tagállamok számára alapvető minden olyan magatartás megelőzése, amely káros lehet a televíziós adások áramlásának és kereskedelmének szabadságára, vagy amely elősegítheti erőfölény kialakulását, amely viszont a televízió közvetített információ és az egész tájékoztatási szektor pluralizmusának és szabadságának korlátozásához vezetne.
[...]
(41) A tagállamoknak lehetőséget kell adni arra, hogy az ezen irányelvvel összehangolt területeken a joghatóságuk alá tartozó médiaszolgáltatókra szigorúbb vagy részletesebb szabályokat alkalmazzanak, biztosítva egyúttal, hogy e szabályok az uniós jog elveivel összhangban vannak.
[...]

[...]

(83) Annak biztosítására, hogy a fogyasztók, mint televíziónézők érdekei teljesen és megfelelően védettek legyenek, alapvető, hogy a televíziós hirdetésre bizonyos számú minimális szabály és norma vonatkozzék, és hogy a tagállamok fenntartsák a jogot részletesebb és szigorúbb szabályok bevezetésére, és bizonyos körülmények között eltérő feltételeket szabhassanak meg a joghatóságuk alá tartozó televíziós műsorszolgáltatók számára.”

- 4 Ezen irányelv 1. cikke, amely az irányelv „Fogalommeghatározások” című I. fejezetében található, az (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:

„Ezen irányelv alkalmazásában:

a) »audiovizuális médiaszolgáltatás«:

- i. az [EUMSZ] 56. és [EUMSZ] 57. cikk[ben] meghatározott olyan szolgáltatás, amelyért egy médiaszolgáltató szerkesztői felelősséggel rendelkezik, és amelynek elsődleges célja műsorszámoknak tájékoztatás, szórakoztatás vagy oktatás céljából a közönséghez történő eljuttatása [az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló, 2002. március 7-i 2002/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (keretirányelv) (HL 2002. L 108., 33. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 29. kötet, 349. o.)] 2. cikkének a) pontja értelmében vett elektronikus hírközlő hálózaton keresztül. Az ilyen audiovizuális médiaszolgáltatás vagy az ezen cikk e) pontjában meghatározott televíziós műsorszolgáltatás, vagy az ezen cikk g) pontjában meghatározott lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatás;
- ii. audiovizuális kereskedelmi közlemény;

b) »műsorszám«: hangos vagy néma mozgóképek sorozata, amely egy médiaszolgáltató által kialakított műsorrendben vagy műsorkínálatban önálló egységet alkot, és amelynek formája és tartalma a televíziós műsorszolgáltatáshoz hasonlítható. A műsorszámok magukban foglalják például az egész estés filmeket, sporteseményeket, vígjátékokat, dokumentumfilmeket, gyermekműsorokat és az eredeti drámákat.

[...]

d) »médiaszolgáltató«: az a természetes vagy jogi személy, aki vagy amely szerkesztői felelősséggel rendelkezik az audiovizuális médiaszolgáltatás audiovizuális tartalmának megválasztásáért, és meghatározza annak összeállítását;

e) »televíziós műsorszolgáltatás« (azaz lineáris audiovizuális médiaszolgáltatás): a médiaszolgáltató által nyújtott, műsorszámok műsorrend alapján történő egyidejű megtekintését lehetővé tévő audiovizuális médiaszolgáltatás;

f) »műsorszolgáltató«: televíziós műsorszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltató;

g) »lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatás« (azaz nem lineáris audiovizuális médiaszolgáltatás): olyan, médiaszolgáltató által nyújtott audiovizuális médiaszolgáltatás, amelyben a médiaszolgáltató által összeállított műsorkínálat alapján a felhasználó egyéni kérés alapján, az általa kiválasztott időpontban tekintheti meg a műsorszámokat;

h) »audiovizuális kereskedelmi közlemény« olyan hangos vagy néma képek, amelyek célja gazdasági tevékenységet folytató természetes vagy jogi személy árujának, szolgáltatásának vagy arculatának közvetlen vagy közvetett népszerűsítése. Az ilyen képek fizetés vagy hasonló ellenszolgáltatás

ellenében, vagy önreklámozás céljából kísérnek egy műsorszámot, vagy szerepelnek abban. Az audiovizuális kereskedelmi közlemény formái közé tartozik többek között a televíziós reklám, a támogatás, a televíziós vásárlás és a termékmegjelenítés;

- i) »televíziós reklám«: bármilyen formájú közlemény, amelyet köz- vagy magánvállalkozás vagy természetes személy fizetés vagy hasonló ellenszolgáltatás ellenében vagy önreklámozás céljából egy szakma, üzlet, foglalkozás vagy hivatás tekintetében közvetít annak érdekében, hogy fizetés ellenében előmozdítsa áruk vagy szolgáltatások értékesítését, beleértve az ingatlanokat, a jogokat és a kötelezettségeket is;

[...]

- 5 Az említett irányelv 4. cikke (1) bekezdésének szövege a következő:

„A tagállamoknak továbbra is jogukban áll előírni, hogy a joghatóságuk alá tartozó médiaszolgáltatók az ezen irányelv által összehangolt területeken részletesebb vagy szigorúbb szabályoknak feleljenek meg, feltéve, hogy e szabályok megfelelnek az uniós jognak.”

A német jog

- 6 A tartományok 1991. augusztus 31-én megkötötték a Staatsvertrag für Rundfunk und Telemedien (a műsor- és telemédiaszolgáltatásról szóló államszerződés, GBl. 1991., 745. o.). E szerződésnek az alapügyre alkalmazandó változata az, amely annak a 2015. december 21-i Achtzehnter Rundfunkänderungsstaatsvertrag (a műsorszolgáltatásról szóló tizennyolcadik állami szerződés, a továbbiakban: RStV) által történt módosításából ered, és amely 2016. január 1-jén lépett hatályba.

- 7 E rendelet „Fogalommeghatározások” című 2. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A műsorszolgáltatás lineáris információs és kommunikációs szolgáltatás; e szolgáltatás a mozgókép vagy hang formájában megjelenő, nyilvánosságnak szóló és egyidejű megtekintésre szánt ajánlatok kialakítására és műsorrendben, elektromágneses hullámok felhasználásával történő terjesztésére szolgál.

[...]

- 8 Az RStV „A kereskedelmi kommunikáció elvei, a reklámjelleg feltüntetésének kötelezettsége” című 7. §-ának (2) és (11) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(2) A reklám a műsorszám szerves részét képezi. [...]

[...]

(11) A reklámoknak vagy más tartalmaknak az országos terjesztésre rendelt vagy engedélyezett műsorszolgáltatásban országosnál szűkebb körben történő terjesztése csak akkor megengedett, ha és amennyiben azon szövetségi tartomány joga, amelynek területén az országosnál szűkebb körű terjesztésre sor kerül, ezt megengedi. A piaci magánszereplők reklámjainak vagy más tartalmainak országosnál szűkebb körben terjesztéséhez külön tartományi jogi engedélyre van szükség; ez törvényben meghatározandó tartalmi feltételektől tehető függővé.

[...]

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 9 Az Ort im Innkreis-i (Ausztria) székhelyű Fussl Ausztriában, valamint Bajorország tartományban található divatáruüzleteket üzemeltet.
- 10 Az unterföhringi (Németország) székhelyű SevenOne Media GmbH társaság a ProSiebenSat.1 csoport – egy németországi székhelyű kereskedelmi televíziós műsorszolgáltató – marketingcége.
- 11 2018. május 25-én a Fussl szerződést kötött a SevenOne Mediával a ProSieben országos csatorna műsorai keretében kizárólag Bajorország tartomány területén, a Vodafone Kabel Deutschland GmbH bajorországi kábelhálózata felhasználásával történő terjesztésre szánt televíziós reklámok vonatkozásában.
- 12 Ezt követően a SevenOne Media megtagadta e szerződés teljesítését, azzal az indokkal, hogy az RStV 7. §-ának (11) bekezdése megtiltja számára azon televíziós reklámnak a Németország egész területén sugárzott műsorokba való felvételét, amelynek sugárzása regionális szinten korlátozott.
- 13 A Fussl ezt követően a kérdést előterjesztő bírósághoz, a Landgericht Stuttgarthoz (stuttgarti regionális bíróság, Németország) fordult annak érdekében, hogy az kötelezze a SevenOne Mediát az említett szerződésből eredő kötelezettségei teljesítésére.
- 14 A kérdést előterjesztő bíróság megjegyzi, hogy a felek között nem vitás, hogy a SevenOne Media műszaki szempontból képes arra, hogy országos adásai keretében csak Bajorország tartomány területére korlátozza az adott televíziós reklám terjesztését.
- 15 Az előtte felhozott különböző érveket illetően e bíróságnak először is kétségei merültek fel azzal kapcsolatban, hogy az EUMSZ 56. cikkben biztosított szolgáltatásnyújtás szabadságának az RStV 7. §-ának (11) bekezdésében előírt tilalomból eredő korlátozása igazolható-e az e rendelkezés által követett közérdeken alapuló kényszerítő okra, nevezetesen a médiapluralizmus védelmére tekintettel.
- 16 Egyrészt úgy véli, hogy nem biztos, hogy e célt koherens és szisztematikus módon követi, mivel az említett tilalom nem vonatkozik az internetes oldalakon kizárólag regionális szinten sugárzott reklámokra.
- 17 Másrészt az RStV 7. §-ának (11) bekezdésében előírt tilalom arányos jellege is kétséges lehet, mivel a regionális televíziós műsorszolgáltatók csupán csekélyebb mértékben részesülnek e tilalom előnyeiből, míg az olyan gazdasági szereplők számára, mint Fussl, e tilalom jelentős mértékben korlátozza termékeik népszerűsítésének lehetőségeit.
- 18 A kérdést előterjesztő bíróság másodsorban úgy véli, hogy az RStV 7. §-ának (11) bekezdése a Charta 11. cikkében és az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én Rómában aláírt európai egyezmény (a továbbiakban: EJE) 10. cikkében biztosított véleményalkotási szabadság és az információk fogadásának és közlésének szabadsága jogellenes megsértésének minősülhet.
- 19 Harmadsorban e bíróság úgy találja, hogy az RStV 7. §-ának (11) bekezdése ellentétes lehet az egyenlő bánásmód uniós jogi alapjával.

20 E körülmények között a Landgericht Stuttgart (stuttgarti tartományi bíróság, Németország) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1) Úgy kell-e értelmezni a 2010/13 irányelv 4. cikkének (1) bekezdését, [...] az egyenlő bánásmód uniós jogi elvét és az EUMSZ 56. cikknek a szolgáltatások szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseit, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti rendelkezés, amely tiltja a reklámok regionális terjesztését a tagállam egészére vonatkozóan engedélyezett televíziós műsorokban?
- 2) Másként kell-e megítélni az 1. kérdést, amennyiben a nemzeti jog megengedi az olyan törvényi szabályozást, amellyel a reklámok regionális terjesztése törvénnyel engedélyezhető, és ebben az esetben az – ezenfelül szükséges – hatósági engedéllyel megengedett?
- 3) Másként kell-e megítélni az 1. kérdést, amennyiben a regionális reklám engedélyezésére vonatkozó, a 2. kérdésben leírt lehetőséget ténylegesen nem veszik igénybe, és a regionális reklám ennek megfelelően mindenütt tilos?
- 4) Úgy kell-e értelmezni a Charta 11. cikkét – az EJEE 10. cikkének, valamint az Emberi Jogok Európai Bírósága ítélkezési gyakorlatának figyelembevételével – és különösen az információs pluralizmus alapelvét, hogy azzal ellentétes az 1., 2. és 3. kérdésben leírtak szerinti nemzeti szabályozás?”

Az eljárás szóbeli szakaszának újbóli megnyitására irányuló kérelemről

- 21 A főtanácsnok indítványának ismertetését követően a SevenOne Media, a ProSiebenSat.1 TV Deutschland és a ProSiebenSat.1 Media a Bíróság Hivatalához 2020. október 27-én beérkezett beadványában a Bíróság eljárási szabályzatának 83. cikke alapján az eljárás szóbeli szakasza újbóli megnyitásának elrendelését kérte.
- 22 Kérelmük alátámasztására az említett társaságok arra hivatkoznak, hogy a főtanácsnok indítványa számos olyan ténybeli hibát tartalmaz, amelyeket helyesbíteni kell, mivel a meghozandó ítélet nem alapulhat téves adatokon. Azt állítják többek között, hogy az ezen indítvány 57. pontjában szereplő állítás, amely szerint az internetes reklám teljes mértékben eltér a televíziós reklámtól, több szempontból is helytelen.
- 23 Emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 252. cikk második bekezdése szerint a főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva, nyilvános tárgyaláson indokolással ellátott indítványt terjesszen elő azokban az ügyekben, amelyek esetében az Európai Unió Bíróságának alapokmánya szerint a főtanácsnok részvételére van szükség. A Bíróságot nem köti sem a főtanácsnok indítványa, sem pedig az annak alapjául szolgáló indokolás (2018. július 25-i Société des produits Nestlé és társai kontra Mondelez UK Holdings & Services ítélet, C-84/17 P, C-85/17 P és C-95/17 P, EU:C:2018:596, 31. pont).
- 24 Egyébiránt sem az Európai Unió Bíróságának alapokmánya, sem az eljárási szabályzat nem teszi lehetővé, hogy a felek vagy az Európai Unió Bírósága alapokmányának 23. cikke szerinti érintett érdekeltek a főtanácsnok által ismertetett indítványra válaszként észrevételeket tegyenek (2016. december 21-i Bizottság kontra Aer Lingus és Ryanair Designated Activity ítélet, C-164/15 P és C-165/15 P, EU:C:2016:990, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 25 Következésképpen az, ha a fél nem ért egyet a főtanácsnok indítványának valamely részével, bármilyen kérdéseket is vizsgáljon a főtanácsnok az indítványban, önmagában nem indokolhatja a szóbeli szakasz újbóli megnyitását (2018. február 28-i mobile.de kontra EUIPO ítélet, C-418/16 P, EU:C:2018:128, 30. pont).

- 26 A Bíróság azonban – eljárási szabályzatának 83. cikke alapján – a főtanácsnok meghallgatását követően az eljárás során bármikor elrendelheti az eljárás szóbeli szakaszának újbóli megnyitását, különösen, ha úgy ítéli meg, hogy az ügy körülményei nincsenek kellően feltárva, vagy ha a fél e szakasz befejezését követően a Bíróság határozatára nézve döntő jelentőségű új tényt hoz fel, illetve ha az ügyet olyan érv alapján kellene eldönteni, amelyet a felek, illetve az Európai Unió Bírósága alapokmányának 23. cikke szerinti érdekeltek nem vitattak meg.
- 27 A jelen ügyben nem ez a helyzet.
- 28 A SevenOne Media, a ProSiebenSat.1 TV Deutschland és a ProSiebenSat.1 Media ugyanis az eljárás szóbeli szakaszának újbóli megnyitása iránti kérelmüket azon ténybeli hibák összességére alapítják, amelyeket szerintük az indítvány tartalmaz.
- 29 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében az EUMSZ 267. cikkben említett eljárás keretében, amely a nemzeti bíróságok és a Bíróság feladatainak világos szétválasztásán alapul, az alapügy konkrét tényállásának a megállapítása és megítélése, valamint a nemzeti jog értelmezése és alkalmazása kizárólag a nemzeti bíróság hatáskörébe tartozik (2016. február 18-i Finanzmadrid EFC ítélet, C-49/14, EU:C:2016:98, 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat)
- 30 A jelen ügyben tehát kizárólag a kérdést előterjesztő bíróság feladata azon tények értékelése, amelyeket a SevenOne Media, a ProSiebenSat.1 TV Deutschland és a ProSiebenSat.1 Media az eljárás szóbeli szakaszának újbóli megnyitása iránti kérelmük alátámasztása érdekében felhozott, amennyiben e bíróság úgy ítéli meg, hogy ezen értékelés szükséges az alapeljárás megoldásához, többek között az uniós jognak – a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelmében – a Bíróság által adott értelmezésére tekintettel.
- 31 Így a Bíróság a főtanácsnok meghallgatását követően úgy véli, hogy kellő információval rendelkezik az előtte megfélelően megvitatott különböző érvek alapján.
- 32 A fenti megfontolásokra figyelemmel nem kell elrendelni az eljárás szóbeli szakaszának újbóli megnyitását.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

- 33 Négy kérdésével, amelyeket együttesen célszerű vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 2010/13 irányelv 4. cikkének (1) bekezdését, az egyenlő bánásmód elvét, az EUMSZ 56. cikket, valamint a Charta 11. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely megtiltja a televíziós műsorszolgáltatók számára, hogy az ország területének egészén sugárzott műsoraik keretében olyan televíziós reklámokat sugározzanak, amelyek terjesztése regionális szinten korlátozott.

A 2010/13 irányelvnek való megfelelésről

- 34 Először is az előzetes döntéshozatalra előterjesztett, az előző pontban átfogalmazott kérdésekre adandó válasza a 2010/13 irányelv által gyakorolt esetleges hatást illetően a német kormány azt állítja, hogy ezen irányelv 1. cikke (1) bekezdésének e) pontja, amint azt a német jogba az RStV 2. §-ának (1) bekezdése, valamint 7. cikkének (2) és (11) bekezdése átültette, meghatározza a „megtekintés egyidejűségének elvét”, így az RStV nem tartalmaz az említett irányelv 4. cikkének (1) bekezdése szerinti „részletesebb vagy szigorúbb rendelkezéseket”, melyek uniós jognak való megfelelését vizsgálni lehetne.
- 35 A 2010/13 irányelv 1. cikke (1) bekezdése e) pontjának ilyen értelmezése azonban nem fogadható el.

- 36 A 2010/13 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének e) pontjában szereplő, a „műsorok egyidejű megtekintése” fogalmára való hivatkozást ugyanis nem lehet úgy értelmezni, hogy az magában foglalja a tagállamok azon kötelezettségét, hogy biztosítsák, hogy a reklámoknak vagy más tartalmaknak a nemzeti szintű terjesztésre rendelt vagy engedélyezett televíziós műsor keretében történő sugárzása engedély hiányában szisztematikusan a területük egészén történjen, amint azt a jelen ügyben az RV 7. §-ának (11) bekezdése előírja.
- 37 Azon túlmenően, hogy a 2010/13 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének e) pontja a „televíziós műsorszolgáltatás” fogalmának meghatározására szorítkozik, kifejezetten utalva a „műsorszámok” egyidejű megtekintésére, és ekképpen nem ír elő kötelezettséget a televíziós reklámokat illetően, ezen irányelv rendszeréből az következik, hogy az „egyidejű megtekintés” fogalmát azon, az e rendelkezéssel érintett, úgynevezett „lineáris” audiovizuális médiaszolgáltatások, illetve ugyanezen irányelv 1. cikke (1) bekezdésének g) pontjában meghatározott, „nem lineáris” audiovizuális médiaszolgáltatások, azaz a lekérhető audiovizuális médiaszolgáltatások közötti különbségtételre tekintettel kell értelmezni, amely különbségtétel az említett irányelv alapja, tekintettel arra, hogy ez utóbbi szolgáltatások esetében a „műsorszámok megtekintésére” „a médiaszolgáltató által összeállított műsorkínálat alapján a felhasználó egyéni kérés alapján, az általa kiválasztott időpontban” kerül sor.
- 38 Az „egyidejű megtekintésnek” a 2010/13 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének e) pontja értelmében vett fogalmát tehát a televíziós műsorszolgáltatás mint lineáris audiovizuális médiaszolgáltatás jellegére tekintettel kell értelmezni, amely magában foglalja, hogy minden olyan néző, akinek e műsorszámot szánják, egyidejűleg tekinti meg a műsorszámok időbeli összeállítása alapján, a felhasználó választásától és kérésétől függetlenül.
- 39 Ez a fogalom tehát önmagában nem jelenti azt, hogy a televíziós reklám sugárzása ne képezhetné különbségtétel tárgyát, különösen oly módon, hogy e sugárzást valamely tagállam területének egy részére korlátozzák.
- 40 Ezt követően az előzetes döntéshozatalra előterjesztett, a jelen ítélet 33. pontjában átfogalmazott kérdésekre adandó válasza a 2010/13 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése által gyakorolt esetleges hatást illetően emlékeztetni kell arra, hogy e rendelkezésből, valamint ezen irányelv (41) és (83) preambulumbekkezdéséből kitűnik: annak biztosítására, hogy a fogyasztók mint televíziónézők érdekei teljesen és megfelelően védettek legyenek, a tagállamoknak lehetőséget kell adni arra, hogy az említett irányelv által összehangolt területeken a joghatóságuk alá tartozó médiaszolgáltatókra szigorúbb vagy részletesebb szabályokat, és bizonyos esetekben eltérő feltételeket alkalmazzanak, biztosítva egyúttal, hogy e szabályok az uniós joggal, és különösen annak alapelveivel összhangban legyenek (2013. július 18-i Sky Italia ítélet, C-234/12, EBHT, EU:C:2013:496, 13. pont).
- 41 Márpedig, amint arra lényegében a főtanácsnok is rámutatott indítványának 22. pontjában, az RStV 7. §-ának (11) bekezdéséből eredő szabály, noha a 2010/13 irányelv hatálya alá tartozó területhez, vagyis a televíziós reklám területéhez tartozik, amelyet ezen irányelv 19–26. cikke szabályoz, és amelynek célja a fogyasztók mint televíziónézők védelme a túlzott reklámközvetítésekkel szemben (2013. július 18-i Sky Italia ítélet, C-234/12, EU:C:2013:496, 17. pont), az említett rendelkezések által nem szabályozott területhez tartozik, és egyébiránt nem a televíziónézők védelmének említett célját szolgálja (2013. július 18-i Sky Italia ítélet, C-234/12, EU:C:2013:496, 17. pont).
- 42 Ebből következik, hogy az RStV 7. §-ának (11) bekezdésében megállapított intézkedés nem minősíthető a 2010/13 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében vett „részletesebb” vagy „szigorúbb” szabálynak, és nem tartozik az említett irányelv hatálya alá.

Az EUMSZ 56. cikkben biztosított szolgáltatásnyújtás szabadságával való összeegyeztethetőségről

A szolgáltatásnyújtás szabadsága korlátozásának fennállásáról

- 43 Másodszer, az alapügyben szóban forgóhoz hasonló nemzeti intézkedés összeegyeztethetőségének az EUMSZ 56. cikkben biztosított szolgáltatásnyújtás alapvető szabadságára tekintettel történő vizsgálatát illetően, emlékeztetni kell arra, hogy e szabadság korlátozásának tekintendő minden olyan intézkedés, amely e szabadság gyakorlását tiltja, zavarja vagy kevésbé vonzóvá teszi (lásd ebben az értelemben: 2017. május 4-i Vanderborght ítélet, C-339/15, EU:C:2017:335, 61. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 44 A „korlátozás” fogalma magában foglalja különösen a tagállam által elfogadott olyan intézkedéseket, amelyek bár megkülönböztetés nélkül alkalmazandók, befolyásolják a más tagállamokban történő szolgáltatásnyújtás szabadságát (2017. május 4-i Vanderborght ítélet, C-339/15, EU:C:2017:335, 62. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 45 Ezzel összefüggésben a Fussl arra hivatkozik, hogy az RStV 7. §-ának (11) bekezdésében előírt tilalom ellentétes egy átlagos méretű, külföldi illetőségű – e társasághoz hasonló – gazdasági szereplő sajátos, a német piacra először egyetlen vonzáskörzetre, a jelen esetben Bajorország tartományra összpontosítva történő belépésre irányuló reklámszükségletével.
- 46 Egyrészt a televíziós reklámnak a nemzeti programok keretében Németország egész területén történő sugárzása túlságosan költséges, és túl nagy keresletet eredményezhet, amelyet valószínűleg nem lehetne teljesíteni.
- 47 Másrészt a televíziós reklámok regionális televíziós műsorszolgáltatók általi sugárzásának nagyon korlátozott a reklámhatása. Ez különösen azzal függ össze, hogy az e regionális csatornák által sugárzott műsorok csak rendkívül korlátozott számú televíziónézőt érnek el, vagyis a német televíziónézők teljes számának körülbelül 5%-át.
- 48 E tekintetben meg kell állapítani, hogy az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló nemzeti intézkedés, amennyiben megtiltja a televíziós műsorszolgáltatóknak, hogy a nemzeti televíziós műsoraik keretében többek között más tagállamokban letelepedett hirdető – mint a jelen esetben a Fussl – számára regionális televíziós reklámokat sugározzanak, korlátozza a szolgáltatásnyújtás szabadságát mind a reklámszolgáltatást nyújtó szolgáltatók, mind ezen televíziós műsorszolgáltatók, mind pedig e szolgáltatások címzettjei számára, akik a termékeiket egy másik tagállamban népszerűsíteni kívánó, azonban e népszerűsítést regionális szintre korlátozni szándékozó hirdető (lásd ebben az értelemben: 1999. október 28-i ARD-ítélet, C-6/98, EU:C:1999:532, 49. pont; 2008. július 17-i Corporación Dermostética ítélet, C-500/06, EU:C:2008:421, 33. pont).
- 49 A jelen esetben az RStV 7. §-ának (11) bekezdése, mivel megakadályozza a Fusslhez hasonló külföldi illetőségű gazdasági szereplőket abban, hogy Németországban televíziós reklámok sugárzására irányuló szolgáltatásokat vegyenek igénybe, alkalmas arra, hogy akadályozza az e tagállam piacára való bejutásukat.
- 50 A szolgáltatásnyújtás szabadsága ezen korlátozásának fennállását egyébként nem kérdőjelezheti meg azon körülmény, amelyre a kérdést előterjesztő bíróság a második és harmadik kérdésében hivatkozik, hogy az RStV 7. §-ának (11) bekezdésében foglalt „megnyitási záradék” értelmében minden tartomány előírhat jogszabályaiban olyan engedélyezési rendszert, amely adott esetben bizonyos feltételek mellett lehetővé teszi az ilyen televíziós reklám tartományi szintű sugárzását.

- 51 E tekintetben elegendő ugyanis rámutatni arra, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből kitűnik, hogy olyan egyszerű lehetőségről van szó, amellyel jelenleg egyik tartomány sem élt, így meg kell állapítani, hogy *de lege lata* az RStV 7. §-ának (11) bekezdésében foglalt tilalom, melynek értelmében a televíziós műsorszolgáltatók az ország egész területén sugárzott műsoraik keretében nem sugározhatnak olyan televíziós reklámokat, amelyek terjesztése regionális szinten korlátozott, és a szolgáltatásnyújtás szabadságának ebből eredő korlátozása bizonyított.

A szolgáltatásnyújtás szabadsága korlátozásának esetleges igazolásáról

- 52 Ezt követően az ilyen korlátozás esetleges igazolását illetően a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy az EUM-Szerződés által biztosított valamely alapvető szabadság korlátozása csak azzal a feltétellel fogadható el, ha a szóban forgó nemzeti intézkedés olyan közérdeken alapuló nyomós okkal igazolható, amely alkalmas az általa elérni kívánt cél megvalósítására, és nem lépi túl az annak eléréséhez szükséges mértéket (lásd ebben az értelemben különösen: 2017. május 4-i Vanderborght ítélet, C-339/15, EU:C:2017:335, 65. pont; 2019. december 11-i TV Play Baltic ítélet, C-87/19, EU:C:2019:1063, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

– A korlátozás igazolására alkalmas, közérdeken alapuló nyomós ok fennállásáról

- 53 A Bírósághoz benyújtott iratokból, az előzetes döntéshozatal iránti kérelemből és a német kormány írásbeli észrevételeiből kitűnik – amint azt egyébként a műsorszolgáltatásról szóló tizennyolcadik állami szerződés indokolása is megerősíti –, hogy az RStV 7. §-ának (11) bekezdése arra irányul, hogy a regionális televíziós reklámból származó bevételeket a regionális és helyi televíziós műsorszolgáltatóknak tartsa fenn, ezzel finanszírozási forrást, és így fenntarthatóságot biztosítva számukra, lehetővé téve ekképpen, hogy hozzájáruljanak a regionális televíziós műsorkínálat plurális jellegéhez regionális és helyi jellegű tartalmak szolgáltatásával.
- 54 Márpedig a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a televíziós műsorok kínálata plurális jellegének a kulturális politika által biztosítani kívánt fenntartása olyan közérdeken alapuló nyomós oknak minősülhet, amely igazolja a szolgáltatásnyújtás szabadságának korlátozását (lásd ebben az értelemben: 2007. december 13-i United Pan-Europe Communications Belgium és társai ítélet, C-250/06, EU:C:2007:783, 41. és 42. pont; 2008. december 22-i Kabel Deutschland Vertrieb und Service ítélet, C-336/07, EU:C:2008:765, 37. és 38. pont).
- 55 Hasonlóképpen, a Bíróság kimondta, hogy a Charta 11. cikkében biztosított szabadságok védelme, amely cikk (2) bekezdése a tömegtájékoztatás szabadságát és sokszínűségét célozza, vitathatatlanul közérdekű célnak minősül, és külön hangsúlyozni kell ennek a demokratikus és pluralista társadalmakban való fontosságát, amely igazolhatja a letelepedés szabadságának korlátozását (2020. szeptember 3-i Vivendi ítélet, C-719/18, EU:C:2020:627, 57. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

– A korlátozás arányosságáról

- 56 Bár az RStV 7. §-ának (11) bekezdése által követett, a tömegtájékoztatás sokszínűségének fenntartására irányuló célkitűzés közérdeken alapuló nyomós oknak minősülhet, ahhoz, hogy a szolgáltatásnyújtás szabadságának e nemzeti rendelkezés általi korlátozása igazolható legyen, az is szükséges, amint arra a jelen ítélet 52. pontja már emlékeztetett, hogy e nemzeti rendelkezés alkalmas legyen az általa elérni kívánt cél megvalósítására, és ne lépje túl az annak eléréséhez szükséges mértéket.
- 57 Ebben az összefüggésben emlékeztetni kell arra, hogy bár e célkitűzés, mivel a véleménynyilvánítás szabadságához való alapvető joghoz kapcsolódik, széles mérlegelési jogkört biztosít a nemzeti hatóságok számára, az e cél elérésére irányuló intézkedésekből eredő követelmények azonban semmi esetre sem

lehetnek alkalmatlanok az elérni kívánt cél megvalósítására, vagy a célhoz mérten aránytalanok (lásd ebben az értelemben: 2007. december 13-i United Pan-Europe Communications Belgium és társai ítélet, C-250/06, EU:C:2007:783, 44. pont).

- 58 Ennélfogva először is azt kell megvizsgálni, hogy e tilalom alkalmas-e az ezen intézkedés által követett, a tömegtájékoztatás sokszínűségének biztosításához kapcsolódó közérdekű cél megvalósításának biztosítására.
- 59 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatának megfelelően a nemzeti szabályozás csak akkor alkalmas a követett cél megvalósításának biztosítására, ha ténylegesen is megfelel az annak következetes és szisztematikus megvalósítására irányuló igénynek (2009. március 10-i Hartlauer ítélet, C-169/07, EU:C:2009:141, 55. pont; 2019. július 11-i A ítélet, C-716/17, EU:C:2019:598, 24. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 60 Márpedig a kérdést előterjesztő bírósághoz hasonlóan az alapeljárás felei, valamint az Európai Bizottság is kételkednek abban, hogy az RStV 7. §-ának (11) bekezdése megfelel a következetesség követelményének, elsősorban azért, mert az e nemzeti rendelkezés által előírt tilalom nem alkalmazandó az egy adott régió szintjére korlátozott, különböző internetes platformokon közzétett reklámokra.
- 61 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy az internetes platformokon nyújtott reklámszolgáltatások tényleges versenynek minősülnek-e a regionális reklám piacon a regionális és helyi televíziós műsorszolgáltatók számára, és veszélyeztetik-e az e reklámból származó bevételeket.
- 62 Ebben az összefüggésben a kérdést előterjesztő bíróság egyébiránt úgy vélte, hogy az RStV 7. §-ának (11) bekezdése kedvezőtlenebb helyzetbe hozza a televíziós műsorszolgáltatókat, valamint az olyan belföldi és külföldi illetőségű hirdetőket, akik regionális szinten televíziós reklámot kívánnak közzétenni, mint az internetes platformokon médiaszolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókat, mivel utóbbiaknak joguk van arra, hogy reklámkínálatukat a nemzeti sajtószervekkel azonos módon, régióként differenciálják.
- 63 Egyébiránt – a kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálat függvényében – úgy tűnik, hogy a regionális reklámszolgáltatások piacán a regionális televíziós műsorszolgáltatók versenyeznek az internetes, különösen a lineáris, reklámszolgáltatókkal, olyannyira, hogy a hirdetők hajlamosak regionális reklámigényüket az előbbi műsorszolgáltatóktól áthelyezni az utóbbi szolgáltatókhoz.
- 64 A kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálat függvényében nem tűnik úgy, hogy a reklámszolgáltatások iránti keresletnek és bevételeknek az internetes, különösen a lineáris szolgáltatások nyújtóira történő áthelyezése következtében a regionális és helyi televíziós műsorszolgáltatókat érő bevételkiesés veszélye kevésbé lenne jelentős, mint e keresletnek és bevételnek a nemzeti televíziós műsorszolgáltatókra való ugyanilyen áthelyezéséhez abban az esetben kapcsolódó kockázat, ha nem lenne az RStV 7. §-ának (11) bekezdésében előírthoz hasonló tilalom alkalmazandó.
- 65 Egyébiránt meg kell állapítani, hogy míg a Bíróság elé terjesztett iratokból kitűnik, hogy a műsorszolgáltatásról szóló tizennyolcadik állami szerződés indokolása szerint a német jogalkotó az RStV 7. §-ának (11) bekezdésében megállapított tilalmat arra alapította, hogy fennáll a kereslet ilyen áthelyezésének és így a reklámbevételek elvesztésének kockázata a regionális televíziós műsorszolgáltatók kárára, amely kockázat jelentősége oly mértékű, hogy e szolgáltatók fennmaradása veszélybe kerülhet, e veszély fennállását azonban az alapeljárásban részt vevő felek vitatják.
- 66 Márpedig kizárólag a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy naprakész, kellően részletes és alátámasztott adatok alapján megvizsgálja, hogy fennáll-e a regionális reklámszolgáltatások iránti kereslet és az azokból származó bevételek regionális televíziós műsorszolgáltatók hátrányára történő

áthelyezésének valós vagy konkrétan előrelátható olyan veszélye, amelynek jelentősége oly mértékű, hogy e szolgáltatók finanszírozása és ebből következően e fennmaradása veszélybe kerülhetne, ha a nemzeti televíziós műsorszolgáltatók regionális reklámokat sugározhatnának az ország egész területén terjesztett műsoraik keretében.

- 67 Következésképpen a fentiekből az következik, hogy az RStV 7. §-a (11) bekezdésének esetlegesen következtetlenségének az lehet az oka – amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia –, hogy az e rendelkezésben foglalt tilalom kizárólag a nemzeti televíziós műsorszolgáltatók által nyújtott reklámszolgáltatásokra vonatkozik, és nem az interneten nyújtott, többek között lineáris jellegű reklámszolgáltatásokra, jóllehet két különböző típusú, a német reklámpiacon versengő szolgáltatásról lehet szó, amelyek a kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő vizsgálat függvényében ugyanolyan veszélyt jelenthetnek a regionális és helyi televíziós műsorszolgáltatók pénzügyi stabilitására és fennmaradására, és következésképpen az említett rendelkezés által követett célkitűzésre, azaz a regionális és helyi szintű tömegtájékoztatás sokszínűségének előmozdítására.
- 68 Ebben az összefüggésben különösen a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy a német jog lehetővé teszi-e a nemzeti televíziós műsorszolgáltatók számára, hogy az internetes oldalakon megszakítás nélküli adatfolyamban történő műsorsugárzásuk keretében regionális reklámot sugározzanak. Igenlő válasz esetén szükségképpen azt a következtetést kell levonni, hogy az RStV 7. §-ának (11) bekezdése által bevezetett intézkedés következtelen.
- 69 Az alapügy körülményei egyébként e tekintetben lényegében összehasonlíthatók a 2008. július 17-i Corporación Dermoestética ítélet (C-500/06, EU:C:2008:421) alapjául szolgáló körülményekkel.
- 70 Ugyanis, noha azon ítélet 39. pontjában a Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az adott ügyben szóban forgó reklámozási rendszer következtelen, és ebből következően nem alkalmas a közegészség védelméhez kapcsolódó célkitűzés megvalósítására, mivel e rendszer megtiltotta a nemzeti televíziós csatornákon az orvosi és sebészeti kezelések reklámozását, ugyanakkor lehetőséget nyújtott az ilyen reklám helyi televíziós csatornákon történő sugárzására, e következtetést nyilvánvalóan azon körülmény magyarázza, hogy az ilyen kezelések reklámozását illetően a közegészség védelmével kapcsolatos célkitűzés ugyanúgy releváns, ha e reklámot nemzeti televíziós csatornákon sugározzák, mintha azt helyi televíziós csatornákon teszik.
- 71 Végül emlékeztetni kell arra – amint az a jelen ítélet 57. pontjában már megállapítást nyert –, hogy a korlátozás következetes jellegének értékelésekor a kérdést előterjesztő bíróságnak figyelembe kell vennie azt a széles mérlegelési jogkört, amellyel a nemzeti hatóságok a tömegtájékoztatás sokszínűségének védelme során rendelkeznek.
- 72 Másodszor, amint az a Bíróságnak a jelen ítélet 52. pontjában felidézett ítélkezési gyakorlatából kitűnik, az EUM-Szerződés által biztosított valamely alapvető szabadság korlátozása csak azzal a feltétellel fogadható el, ha a szóban forgó nemzeti intézkedés olyan közérdeken alapuló nyomós okkal igazolható, amely alkalmas az általa elérni kívánt cél megvalósítására, és ne lép túl az annak eléréséhez szükséges mértéket.
- 73 Meg kell tehát vizsgálni, hogy a jelen esetben a szolgáltatásnyújtás szabadságát kevésbé korlátozó más intézkedések lehetővé tehetnék volna-e a regionális és helyi szintű tömegtájékoztatás sokszínűségének védelmére irányuló, a német jogalkotó által az RStV 7. §-ának (11) bekezdésében megállapított intézkedéssel elérni kívánt cél megvalósítását.
- 74 E tekintetben meg kell állapítani – amint azt lényegében a főtanácsnok is megjegyezte indítványának 69. és 70. pontjában –, hogy pusztán az a tény, hogy más tagállamok a közszolgálati műsorszolgáltatók finanszírozását díjak révén biztosítják, és lehetővé teszik a kereskedelmi műsorszolgáltatók számára, hogy mind a nemzeti, mind a regionális reklámot szabadon közvetítsék, önmagában nem elegendő bizonyíték arra, hogy az RStV 7. §-ának (11) bekezdésében előírt tilalom aránytalan lenne.

- 75 Tekintettel többek között ugyanis arra, hogy – amint az a jelen ítélet 57. pontjából kitűnik – a tömegtájékoztatás sokszínűségének tiszteletben tartására irányuló cél megvalósítása tekintetében bizonyos mérlegelési mozgásteret kell biztosítani a tagállamok számára, az a tény, hogy valamely tagállam más tagállamnál enyhébb szabályokat alkalmaz, nem jelenti azt, hogy ez utóbbi tagállam szabályai aránytalanok lennének (lásd ebben az értelemben: 2019. szeptember 18-i VIPA ítélet, C-222/18, EU:C:2019:751, 71. pont).
- 76 Mindemellett meg kell állapítani, hogy maga az RStV 7. §-ának (11) bekezdése tartalmaz egy úgynevezett „megnyitási” záradékot, amely lehetővé teszi a tartományok számára, hogy a pusztá és egyszerű tilalomnál kevésbé korlátozó intézkedést, azaz különleges engedélyezési rendszert vezessenek be, amennyiben azt az érintett tartomány joga előírja.
- 77 Következésképpen ezen engedélyezési rendszernek a tartományok szintjén történő hatékony végrehajtásából, amely lehetővé tenné a regionális televíziós műsorszolgáltatók számára regionális reklám sugárzását az egyes tartományok sajátosságai alapján megállapított bizonyos korlátok és feltételek mellett, többek között a regionális és helyi televíziós műsorszolgáltatókra gyakorolt esetleges pénzügyi hatások minimalizálása, és ezáltal a televíziós műsorszolgáltatás plurális jellegének különösen regionális és helyi szinten történő megőrzése érdekében.
- 78 Amint azt a főtanácsnok is megjegyezte indítványának 69. pontjában, azon körülmény, hogy ezzel a lehetőséggel mindeddig nem éltek, nem változtat azon, hogy a német jogalkotó e rendelkezés beiktatásával elismerte egy ilyen esetleges engedélyezésnek a szóban forgó intézkedés céljaival való összeegyeztethetőségét.
- 79 Ezenkívül egy a priori kevésbé korlátozó intézkedés fennállása csak annyiban érintheti az RStV 7. §-a (11) bekezdésének arányosságát – aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata –, amennyiben azt ténylegesen úgy fogadják el és hajtják végre, hogy e rendelkezés célja, a regionális és helyi szintű tömegtájékoztatás sokszínűségének védelme a regionális és helyi televíziós műsorszolgáltató szervezetek finanszírozásának és fennmaradásának védelme révén elérhető legyen a gyakorlatban.

A Charta 11. és 20. cikkének való megfelelésről

- 80 Harmadszor és utolsósorban azon kérdést illetően, hogy az RStV 7. §-ának (11) bekezdésében megállapított tilalmat úgy kell-e tekinteni, hogy az sérti a Charta 11. cikke alapján védelemben részesülő műsorszolgáltatás szabadságát, vagy hogy az ellentétes az egyenlő bánásmód elvével, előzetesen meg kell állapítani, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatára tekintettel, amennyiben az EUMSZ 56. cikkre tekintettel történő vizsgálat keretében megállapítást nyer, hogy e szabályozás akadályozhatja a szolgáltatásnyújtás szabadságát, amit az érintett tagállam közérdeken alapuló nyomós indokkal, a jelen esetben a tömegtájékoztatás sokszínűsége megőrzésének céljával igazoltnak tekint, az említett szabályozást úgy kell tekinteni, mint amely a Charta 51. cikkének (1) bekezdése értelmében véve az uniós jogot hajtja végre, és így összhangban kell állnia a Chartában biztosított alapjogokkal (lásd ebben az értelemben: 2019. május 21-i Bizottság kontra Magyarország [Mezőgazdasági földterületekre létesített haszonélvezeti jogok] ítélet, C-235/17, EU:C:2019:432, 63–65. pont).

A Charta 11. cikkében biztosított véleménynyilvánítás és tájékozódás szabadságáról

- 81 A Charta 11. cikkében biztosított véleménynyilvánítás és tájékozódás szabadságát illetően emlékeztetni kell arra, hogy e szabadság EJEE 10. cikke alapján is védelemben részesül, amelyet – miként ez az Emberi Jogok Európai Bíróságának ítélkezési gyakorlatából is kitűnik – alkalmazni kell a kereskedelmi

jellegű, többek között reklámszöveggént megjelenő információk vállalkozó általi terjesztésére is (2015. december 17-i Neptune Distribution ítélet, C-157/14, EU:C:2015:823, 64. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 82 Márpedig, mivel a Charta 11. cikkében foglalt véleménynyilvánítás és tájékozódás szabadsága – miként ez a Charta 52. cikkének (3) bekezdéséből és a 11. cikkre vonatkozóan a Chartához fűzött magyarázatokból is kitűnik – tartalmában és terjedelmében azonos az EJEE 10. cikkében biztosított szabadsággal, meg kell állapítani, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti intézkedés, amennyiben korlátozza a televíziós reklámok nemzeti televíziós műsorszolgáltatók által az érintett hirdetőik javára történő regionális sugárzásának lehetőségét, e szolgáltatók tekintetében sérti ezen alapszabadságot (lásd ebben az értelemben: 1997. június 26-i Familiapress ítélet, C-368/95, EU:C:1997:325, 26. pont; 2003. október 23-i RTL Television ítélet, C-245/01, EU:C:2003:580, 68. pont; valamint 2015. december 17-i Neptune Distribution ítélet, C-157/14, EU:C:2015:823, 64. és 65. pont).
- 83 A nemzeti televíziós műsorszolgáltatókat illetően a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságába való beavatkozás a Charta 11. cikkének (2) bekezdésében kifejezetten védett médiaszabadságba vagy műsorszugárzás szabadságába való beavatkozás sajátos formáját ölti.
- 84 Jóllehet a Charta által biztosított szabadságok korlátozhatók, a Charta 52. cikkének (1) bekezdése alapján a gyakorlásuk bármely korlátozására csak a törvény által, és az említett szabadságok lényeges tartalmának tiszteletben tartásával kerülhet sor. Ezenkívül – ahogyan e rendelkezésből is kitűnik – az arányosság elvére figyelemmel korlátozásra csak akkor kerülhet sor, ha az elengedhetetlen és ténylegesen az Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket vagy mások jogainak és szabadságainak védelmét szolgálja (2015. december 17-i Neptune Distribution ítélet, C-157/14, EU:C:2015:823, 68. pont).
- 85 E tekintetben a jelen esetben először is meg kell állapítani, hogy a regionális reklám RStV 7. §-ának (11) bekezdésében foglalt tilalmából eredő korlátozást úgy kell tekinteni, mint amelyet törvény ír elő, mivel az egy valamennyi német tartomány között létrejött szerződésben szerepel.
- 86 Másodszor, az érintett gazdasági szereplők véleménynyilvánítási és tájékozódási szabadságának lényeges tartalmát ez nem érinti, mivel egyrészt – amint arra a főtanácsnok indítványának 81. pontjában szintén rámutatott – e nemzeti szabályozás kizárólag a hirdetőik azon lehetőségét korlátozza, hogy sajátos kommunikációs csatornákat, nevezetesen a nemzeti televíziós csatornákat használjanak, ugyanakkor meghagyja számukra a lehetőséget, hogy más reklámozási csatornákat, mint például az internetes reklám, használjanak a regionális céljaik elérése érdekében.
- 87 Másrészt, a nemzeti kereskedelmi és nem támogatott televíziós műsorszolgáltatókat illetően, noha a médiaszabadságuk korlátozott, mivel a nemzeti szintű műsorszolgáltatás keretében nem sugározhatnak regionális reklámot, ez csupán a reklám sugárzásának módszerét érinti, és ennél fogva e gazdasági szereplők számára bevételi forrásaik egyikét jelenti csak.
- 88 Harmadszor, a jelen ítélet 85. pontjában említett beavatkozás megfelel az Unió által elismert általános érdekű célkitűzésnek.
- 89 Amint ugyanis a jelen ítélet 53. pontjából kitűnik, az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás célja, hogy a regionális televíziós reklámbevételeket a regionális és helyi televíziós műsorszolgáltatóknak tartsa fenn a finanszírozásuk, és ennél fogva fennmaradásuk biztosítása érdekében, hogy ekképpen lehetővé tegye, hogy ez utóbbiak a regionális és helyi jellegű tartalmak szolgáltatása révén hozzájárulhassanak a televíziós műsorok kínálatának plurális jellegéhez.
- 90 E célkitűzés, amennyiben tömegtájékoztatás regionális és helyi szintű sokszínűségének védelmére irányul, olyan közérdekű célnak minősül, amint az a jelen ítélet 55. pontjában már megállapítást nyert, amelyet a Charta 11. cikkének (2) bekezdése kifejezetten elismer.

- 91 Negyedszer, a megállapított beavatkozás arányosságát illetően hangsúlyozni kell, hogy az Emberi Jogok Európai Bíróságának az EJEE 10. cikkének (2) bekezdésére vonatkozó ítélkezési gyakorlatából kitűnik, hogy a nemzeti hatóságok bizonyos fokú mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek annak megítélésében, hogy fennáll-e olyan kényszerítő társadalmi szükséglet, amely igazolhatja a véleménynyilvánítás szabadságának korlátozását. Ezen ítélkezési gyakorlat szerint ez különösen elengedhetetlen a kereskedelmi ügyekben, és különösen egy olyan összetett és változó területen, mint amilyen a reklám (2003. október 23-i RTL Television ítélet, C-245/01, EU:C:2003:580, 73. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 92 A regionális reklám RStV 7. §-ának (11) bekezdésében foglalt tilalma lényegében egyensúlyt teremt egyfelől a nemzeti televíziós műsorszolgáltatók és a hirdetők kereskedelmi jellegű, a nemzeti televízió nézők összességének szánt műsorok keretében regionális televíziós reklám sugárzására irányuló véleménynyilvánítási szabadsága, másfelől a regionális szintű tömeg tájékoztatás sokszínűségének védelme között, amely sokszínűséghez a regionális és helyi televíziós műsorszolgáltatók csak akkor tudnak hozzájárulni, ha a regionális reklámból származó bevételek számukra történő fenntartása révén biztosított a finanszírozásuk, és ennél fogva a fennmaradásuk.
- 93 E tekintetben, amint arra lényegében a főtanácsnok is rámutatott indítványának 83. pontjában, az RStV 7. §-a (11) bekezdésének elfogadásával a német jogalkotó jogszerűen tekinthette úgy – anélkül, hogy túllépte volna az esetlegesen egymással ütköző érdekek közötti egyensúly megteremtése keretében őt megillető jelentős mérlegelési mozgástér határait –, hogy az ahhoz fűződő közérdek védelme, hogy a regionális és helyi televíziós műsorszolgáltatók e szinteken hozzájáruljanak a nyilvános vitához, elsőbbséget élvez a nemzeti televíziós műsorszolgáltatók és hirdetők azon magánérdekével szemben, hogy a nemzeti televízió nézők összességének szánt műsorok keretében regionális televíziós reklámot sugározzanak.
- 94 A fenti megfontolásokból következik, hogy a Charta 11. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes regionális reklámok nemzeti televíziós csatornákon történő sugárzásának az RStV 7. §-ának (11) bekezdésében szereplőhöz hasonló tilalmát előíró rendelkezés.

Az egyenlő bánásmód Charta 20. cikkében biztosított elvéről

- 95 Az RStV 7. §-ának (11) bekezdéséhez hasonló nemzeti szabályozásnak az egyenlő bánásmód elvével való összeegyeztethetőségét illetően emlékeztetni kell arra, hogy az uniós jog ezen alapelvét a Charta 20. cikke rögzíti. A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az említett alapelv azt követeli meg, hogy az összehasonlítható helyzeteket ne kezeljék eltérően, és az eltérő helyzeteket ne kezeljék ugyanúgy, amennyiben az ilyen bánásmód objektíve nem igazolható. Az eltérő bánásmód akkor igazolható, ha objektív és észszerű megfontolásokon alapul, azaz kapcsolatban áll a szóban forgó szabályozás által indokoltan elérni kívánt céllal, illetve arányos az e bánásmód által elérni kívánt céllal (2014. május 22-i Glatzel ítélet, C-356/12, EU:C:2014:350, 43. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 96 A kérdést előterjesztő bíróság különösen arra keresi a választ, hogy a regionális reklámok nemzeti televíziós csatornákon történő sugárzásának az RStV 7. §-ának (11) bekezdésében szereplőhöz hasonló tilalmát előíró rendelkezés lehet-e ellentétes az egyenlő bánásmód elvével, mivel e rendelkezés a nemzeti televíziós műsorszolgáltatókat, valamint a belföldi és a külföldi illetőségű hirdetőket kedvezőtlenebb helyzetbe hozza az olyan internetes reklámszolgáltatóknál, mint például a lekérhető videoszolgáltatásokat vagy streaming szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók, mivel ez utóbbiak reklám kínálatukat a nemzeti nyomtatott sajtószervekkel azonos módon, régióként differenciálhatják.

- 97 Bár a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy az alapügyben szóban forgó nemzeti szabályozás megfelel-e az egyenlő bánásmód elvének, a Bíróság ugyanakkor az előtte folyamatban lévő ügy megoldása szempontjából minden hasznos útmutatást megadhat számára (lásd ebben az értelemben: 2020. január 30-i Autoservizi Giordano ítélet, C-513/18, EU:C:2020:59, 36. pont).
- 98 E tekintetben először is azt kell megvizsgálni, hogy a jelen ítélet 96. pontjában említett különböző gazdasági szereplők összehasonlítható helyzetben vannak-e.
- 99 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata értelmében az eltérő helyzetek hasonló jellegét az azokat jellemző tényezők összességére tekintettel kell értékelni. E tényezőket – többek között – a szóban forgó különbségtételt létrehozó uniós aktus tárgyának és céljának fényében kell meghatározni és értékelni. Ezen túlmenően tekintetbe kell venni azon szabályozási terület elveit és céljait, amelyhez a szóban forgó aktus tartozik (lásd ebben az értelemben: 2013. július 18-i Sky Italia ítélet, C-234/12, EU:C:2013:496, 16. pont; 2019. január 30-i Planta Tabak ítélet, C-220/17, EU:C:2019:76, 37. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 100 A kérdést előterjesztő bíróság feladata így annak vizsgálata, hogy a nemzeti televíziós műsorszolgáltatóknak és az internetes – különösen a lineáris – reklámszolgáltatások nyújtóinak a regionális reklámszolgáltatások nyújtása tekintetében fennálló helyzete jelentősen eltérő-e a helyzetüket jellemző tényezőket, azaz különösen a reklámszolgáltatások szokásos használati módjait, a szolgáltatásuk módját vagy azon jogi keretet illetően, amelybe e szolgáltatások illeszkednek.
- 101 Szintén a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak vizsgálata, hogy az RStV 7. §-a (11) bekezdésének tárgyára és céljára tekintettel, amely többek között a regionális és helyi televíziós műsorszolgáltatók finanszírozásának megőrzésére irányul, a reklámszolgáltatást nyújtó, nem támogatott nemzeti televíziós műsorszolgáltatók helyzete összehasonlítható-e a reklámszolgáltatásokat különösen az interneten keresztül nyújtó szolgáltatók helyzetével, figyelembe véve azon tény, hogy a gazdasági szereplők e két kategóriája a finanszírozásuk tekintetében egyformán az említett reklámbevételekből függ.
- 102 Ebben az összefüggésben az a körülmény – amennyiben ezt a kérdést előterjesztő bíróság megállapítja –, hogy a gazdasági szereplők e két kategóriája hasonló, egymással versenyző szolgáltatásokat nyújt, fontos, arra utaló tényező, hogy e gazdasági szereplők hasonló helyzetben vannak (lásd ebben az értelemben: 2020. január 30-i Autoservizi Giordano ítélet, C-513/18, EU:C:2020:59, 38. pont).
- 103 Másodszor, ha e vizsgálatok végén a kérdést előterjesztő bíróság arra a következtetésre jutna, hogy a nemzeti televíziós műsorszolgáltatóknak és az internetes – különösen a lineáris – reklámszolgáltatások nyújtóinak a helyzete összehasonlítható az őket jellemző tényezőkre, az RStV 7. §-a (11) bekezdésének tárgyára és céljára, valamint a nemzeti jog azon területének elveire és céljaira tekintettel, amely alá e rendelkezés is tartozik, azt is meg kell vizsgálnia, hogy a gazdasági szereplők e két kategóriája közötti egyenlőtlen bánásmód objektíve igazolható-e.
- 104 E tekintetben a jelen ítélet 95. pontjából kitűnik, az eltérő bánásmód akkor igazolható, ha objektív és észszerű megfontolásokon alapul, azaz kapcsolatban áll a szóban forgó szabályozás által jogszerűen elérni kívánt céllal, illetve arányos az ezen bánásmód által elérni kívánt céllal.
- 105 Noha kizárólag a kérdést előterjesztő bíróság feladata annak meghatározása, hogy az RStV 7. §-ának (11) bekezdésében foglalt szabály alkalmazásából esetlegesen következő egyenlőtlen bánásmód – az előző pontban említett kritériumokra tekintettel – objektíve igazolható-e, meg kell állapítani, hogy az ilyen vizsgálat lényegében megfelel a szolgáltatásnyújtás szabadsága korlátozásának igazolására vonatkozó, a jelen ítélet 52–79. pontjában elvégzett vizsgálatnak, így e két vizsgálatot ugyanúgy kell lefolytatni.

- 106 Végül azon kérdést illetően, hogy az RStV 7. §-ának (11) bekezdésében foglalt szabály egyenlőtlen bánásmódot eredményez-e egyfelől a nemzeti televíziós műsorszolgáltatók szolgáltatásait regionális reklámok sugárzása érdekében igénybe vevő hirdető, másfelől pedig az internetes – különösen a lineáris – reklámszolgáltatásokat ugyanezen regionális szinten igénybe vevő hirdetők között, meg kell jegyezni, hogy e kérdés vizsgálata szorosan kapcsolódik e szolgáltatók helyzetének vizsgálatához. Ekképpen a jelen ítélet 98–105. pontjában kifejtettek az ilyen hirdetőkre is vonatkoznak.
- 107 A fenti megfontolások összességére figyelemmel az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre a következő választ kell adni:
- a 2010/13 irányelv 4. cikkének (1) bekezdését és a Charta 11. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely megtiltja a televíziós műsorszolgáltatók számára, hogy az ország egész területén sugárzott műsoraik keretében olyan televíziós reklámokat sugározzanak, amelyek terjesztése regionális szinten korlátozott;
 - az EUMSZ 56. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az ilyen nemzeti szabályozás, amennyiben alkalmas az általa követett, a regionális és helyi szintű tömegtájékoztatás sokszínűségének védelmére irányuló cél megvalósítására, és nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata, és
 - a Charta 20. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az ilyen nemzeti szabályozás, amennyiben az nem eredményez egyenlőtlen bánásmódot a nemzeti televíziós műsorszolgáltatók és az internetes reklámszolgáltatók között a reklámok regionális szintű sugárzását illetően, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

A költségekről

- 108 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

A tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 2010. március 10-i 2010/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv (audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) 4. cikkének (1) bekezdését, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartájának 11. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azokkal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely megtiltja a televíziós műsorszolgáltatók számára, hogy az ország egész területén sugárzott műsoraik keretében olyan televíziós reklámokat sugározzanak, amelyek terjesztése regionális szinten korlátozott.

Az EUMSZ 56. cikket úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az ilyen nemzeti szabályozás, amennyiben alkalmas az általa követett, a regionális és helyi szintű tömegtájékoztatás sokszínűségének védelmére irányuló cél megvalósítására, és nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

Az Alapjogi Charta 20. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az ilyen nemzeti szabályozás, amennyiben az nem eredményez egyenlőtlen bánásmódot a nemzeti televíziós műsorszolgáltatók és az internetes reklámszolgáltatók között a reklámok regionális szintű sugárzását illetően, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

Aláírások